

РОЗРОБКА УРОКУ З ПОЗАКЛАСНОГО ЧИТАННЯ В 5-МУ КЛАСІ ЗА ТВОРЧІСТЮ СУЧАСНИХ ДИТЯЧИХ ПИСЬМЕННИКІВ

ТЕМА:Знайомство з творчістю сучасної української дитячої письменниці Лесі Вороніної. Обговорення фантастично-пригодницької повісті «Прибулець із країни нямликів».

МЕТА: ознайомити учнів з творчістю дитячої письменниці Лесі Вороніної; донести до свідомості учнів жанрову своєрідність повісті «Прибулець із країни нямликів»;

навчити у діях та вчинках фантастичних і реальних персонажів бачити реалістичні явища життя; формувати вміння аналізувати вчинки інших та власні, висловлювати власну точку зору на певні дії людей та соціально-психологічні явища суспільства;

Виховувати учнів чесними, совісними, доброзичливими, кмітливими, сміливими та надійними.

ТИП УРОКУ: урок засвоєння нових знань.

ОБЛАДНАННЯ: портрет письменниці Лесі Вороніної, ілюстрації учнів до повісті «Прибулець із країни нямликів», виставка творів сучасних дитячих письменників.

ХІД УРОКУ

I. МОТИВАЦІЙНИЙ ЕТАП

--З'ясування емоційного стану учнів.

Обвести поглядом учнів класу, відзначивши вираз обличчя, поведінку дитини. Якщо це перший урок, можна жартома поцікавитися: «Ну, а як спалось, чи сухими всталось, що приснилося, що причарувалось?» Вислухати 1-2 сни дітей, прокоментувати їх з точки зору науки та народних вірувань.

--Актуалізація суб'єктивного досвіду та опорних знань. Звернути увагу дітей на те, що в снах часто відбуваються фантастичні події, як у казці, що фантазія також може навідувати людину в будь-який час життя. Запитати учнів, чи люблять вони фантазувати? Про що їх мрії?

Повідомити учнів, що сьогодні вони матимуть нагоду побувати у мріях, зануритися у чудодійний світ фантастики і у фантастичних персонажах побачити себе, своїх знайомих та рідних.

Представити учням портрет Лесі Вороніної, звернути увагу на вираз обличчя письменниці, її веселий і в той же час мрійливий погляд. Повідомити, що сьогодні на уроці діти зможуть пофантазувати разом з персонажами фантастично-пригодницької повісті Лесі Вороніної «Прибулець із країни нямликів».

II. ЦІЛЕВИЗНАЧЕННЯ УРОКУ

1. Знати зміст окремих частин повісті.

2. Вміти переказувати частини повісті, виділяючи головне.
3. Навчитися визначати тему та головну думку прочитаних учнями частин повісті.
4. Вміти давати оцінку діям персонажів повісті.
5. Навчитися бачити у фантастичних подіях реалістичні явища життя людей.

III. ОПРАЦЮВАННЯ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ

1. Запропонувати учням довести, що «Прибулець із країни нямликів» -- це фантастично-пригодницька повість, аргументуючи конкретними прикладами (наявністю фантастичних персонажів – Буцик, його друзі та вороги з чарівної країни; фантастичними подіями – політ над містом Олянки з Буциком, збільшення Буцика пропорційно до кількості з'їденої ним манної каші тощо). Діти самі повинні переказати фантастичні епізоди, пригоди, які відбувалися з героями повісті, і підвести себе до висновку, що це фантастично-пригодницька повість.

2. Визначити, який розділ найбільше сподобався учням, щоб обговорити саме його.

3. Запропонувати учням переказати зміст розділу, який сподобався найбільшій кількості учнів.

4. Запропонувати учням відповісти на питання:

--- Про які негативні чи позитивні явища з життя дітей вашого віку чи трохи молодших розповідається у цьому розділі? (Діти не люблять манну кашу; іноді можуть сказати неправду, щоб їх пожаліли тощо)

--- Як реагують дорослі на пустощі дітей? Як би вчинили ви на їх місці?

Підвести учнів до визначення теми розділу. Запропонувати їм визначити тему (застерегти, що тема твору – це не переказ сюжету, показ тих чи інших явищ з життя людей на прикладі життя персонажів художнього твору), написати на дошці опорні слова: показ, осуд, висміювання, уславлення, зображення тощо. Вислухавши різні варіанти відповідей, підкоригувати їх і продиктувати тему розділу.

--- Чому навчає нас цей розділ повісті?

--- Які персонажі вам найбільше сподобалися? Дайте їм характеристику.

Перед цим нагадати учням, що характеристика від слова «характер», тому треба не переказувати зміст, а визначати риси характеру персонажів. Звернути увагу також на те, з'ясування кожної риси повинно складатися з трьох частин: яка риса, в якому епізоді виявляється і як учень її оцінює.

Діти характеризують персонажів, а окрема група учнів робить помітки, щоб потім сказати, хто ж діючих осіб герой, а хто -- ні.

Підвести учнів до того, що немає позитивних чи негативних героїв, бо всі вони особистості і мають як гарні, так і негативні риси характеру.

--- З кого б ви хотіли взяти приклад для наслідування?

--- Від чого застерігають вас персонажі твору?

--- За кого з персонажів вам було соромно і хто викликає у вас захват?

III. РЕФЛЕКЦІЙНО-ОЦІНЮВАЛЬНИЙ

1. Запропонувати учням дати оцінку власним відповідям і своїх товаришів. Допомогти у самооцінці та оцінці учнів учнями. Звернути увагу на те, що найвищим критерієм оцінювання повинно бути цілісність відповіді, самостійність мислення, аргументованість. З метою дати учням можливість отримати додатковий бал запропонувати скласти синкан. Про кого із персонажів мовиться і в якій ситуації?

- 1.Хлопець.
  - 2.Кмітливий, їстовитий.
  3. Попрохав, поїв, виріс.
  - 4.Виріс на очах.
  - 5.Мешканець зашпалерних місцин.
2. Виставлення оцінок до щоденників та до журналу.

Домашнє завдання:

розповісти батькам про повість Л.Вороніної «Прибулець із країни нямликів», визначати тему, основну думку твору, характеризувати улюблених персонажів, за бажанням намалювати ілюстрацію до твору.